

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia   sierpnia 2010 r.

**Pan
Wojciech Styłski
Naczelnik
Urzędu Celnego
w Szczecinie**

LSZ-4101-10-03/2010
P/10/147

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Urzędzie Celnym w Szczecinie (Urząd) kontrolę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa epizootycznego kraju w latach 2007 -2009.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 20 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Naczelnikowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie ocenia działalność Urzędu w kontrolowanym zakresie.

Zadania Urzędu związane z zapewnieniem bezpieczeństwa epizootycznego i współpracy z Inspekcją Weterynaryjną realizowane były w ramach zadań statutowych określonych w regulaminie organizacyjnym. Zasady i tryb prowadzenia kontroli zwierząt i produktów zwierzęcych oraz pasz przywożonych z krajów trzecich i przewożonych tranzytem regulowały zasady postępowania oraz materiały instruktażowe przekazywane przez Izbę Celną w Szczecinie.

W latach 2007 - 2009 Urząd przeprowadził 13.841 odpraw celnych mięsa, innych produktów pochodzenia zwierzęcego (ryb) i pasz przeznaczonych docelowo na polski obszar celny. Zgodnie z podpisanymi przez Wspólnotę Europejską porozumieniami dotyczącymi całkowitej harmonizacji przepisów weterynaryjnych w zakresie wszystkich produktów

---

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231 poz. 1701 ze zm.).

przywożonych do Wspólnoty z Norwegii oraz ryb i produktów rybołówstwa z Islandii i Wysp Owczych², 6.555 (tj. 47,4 % ogólnej ilości) odpraw towarów (ryby) pochodzących z Norwegii, Islandii i Wysp Owczych nie podlegało kontroli weterynaryjnej. Natomiast mięso, inne produkty pochodzenia zwierzęcego i pasze stanowiące 7.286 odprawianych towarów (52,6 % ogólnej ilości) - podlegało obowiązkowej kontroli weterynaryjnej. Największy udział w strukturze towarów podlegających kontroli weterynaryjnej miały: inne produkty pochodzenia zwierzęcego (ryby) stanowiące 96,3 %, pasze – 2,9 % oraz mięso - 0,8 % odprawianych towarów. W badanym okresie, nie dokonywano odpraw zwierząt, a liczba odpraw towarów podlegających badaniu weterynaryjnemu zmalała o 14,6 % (z 2577 w 2007 r. do 2.200 - w 2009 r.).

W toku kontroli NIK, realizację przez Urząd zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa epizootycznego kraju w zakresie odpraw celnych produktów pochodzenia zwierzęcego przeprowadzono w oparciu o wykonanie zadań przez Oddział Celny „Nabrzeże Łasztownia” (Oddział) – będącego jednym z 7 jednostek organizacyjnych Urzędu. W latach 2007 - 2009 Oddział dokonał 96,0 % ilości wszystkich wykonanych przez Urząd odpraw mięsa, pasz i innych produktów pochodzenia zwierzęcego wwożonych na wspólnotowy obszar celny i docelowo przeznaczonych na polski obszar celny (bez tranzytu). Wszystkie odprawiane przesyłki, wymagające kontroli weterynaryjnej skierowane zostały do badania przez Granicznego Lekarza Weterynarii w Szczecinie (GLW), który nie stwierdził występowania lub podejrzenia występowania choroby zakaźnej.

NIK ocenia jako uchybienie fakt, iż mimo że w badanym okresie współpraca z GLW związana z odprawami towarów podlegających granicznej kontroli weterynaryjnej przebiegała poprawnie, to jednak zasady tej współpracy nie były w pełni sformalizowane. W badanym okresie, mimo czynionych starań, Urząd nie zawarł porozumienia z GLW o współpracy związanej z odprawami towarów przeprowadzanymi w Oddziale (na przejściu granicznym „Nabrzeże Huk” i Nabrzeże „Łasztownia”)³. Ustalenia kontroli nie wskazują, że brak pisemnego określenia zasad współpracy negatywnie wpłynął na realizację odpraw w badanym zakresie. Dyrektor Izby Celnej w Szczecinie, na podstawie postanowień § 7 rozporządzenia MRiRW z dnia 30.03.2007 r.⁴, porozumienie takie zawarł w dniu 14.01.

---

² Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym - Dz.U. UE L z 3 stycznia 1994 r. ze zm. (załącznik nr 1 - zawierający postanowienia i uzgodnienia szczególne dotyczące spraw weterynaryjnych i fitosanitarnych), Umowa między Wspólnotą Europejską a rządem Danii i rządem Lokalnym Wysp Owczych – Dz.U. UE L z 22 lutego 1997 r., Protokół dot. kwestii weterynaryjnych uzupełniający Porozumienie pomiędzy Wspólnotą Europejską oraz rządem Danii i rządem Autonomicznym Wysp Owczych – Dz.U. UE L z 30 listopada 1999 r.

³ W obrębie morskiego przejścia granicznego w Świnoujściu współpraca ze służbą weterynaryjną przebiegała w oparciu o porozumienie z dnia 28.01.2005 r. zawarte z Granicznym Lekarzem Weterynarii w Świnoujściu

⁴ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 marca 2007 r. w sprawie warunków i sposobu współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej z organami celnymi (Dz.U. Nr 77, poz. 519).

2010 r. Ponadto, w dniu 26.04.2010 r. zawarto porozumienie z Zachodniopomorskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii dotyczące współpracy funkcjonariuszy celnych ze służbami Powiatowych Lekarzy Weterynarii w zakresie m.in. kontroli produktów pochodzenia zwierzęcego i zwierząt przywożonych i wywożonych z terenu kraju.

Urząd przestrzegał ograniczeń wwozu zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego na polski obszar celny, wynikających z aktualnej sytuacji epizootycznej i epidemiologicznej. W latach 2007 – 2009 ograniczenia te były wprowadzone głównie decyzjami Komisji Wspólnot Europejskich i dotyczyły zakazów przemieszczania zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego w związku z występowaniem chorób zakaźnych, w tym: pryszczycą, pomorem świń oraz tzw. ptasią i świńską grypą.

Przeprowadzona w toku kontroli analiza 15 wybranych przesyłek odprawionych w latach 2007 – 2009 nie wykazała naruszenia ograniczeń wwozu mięsa, pasz i produktów pochodzenia zwierzęcego. We wszystkich przypadkach kontrolę celną, poprzedzała kontrola weterynaryjna. W kontrolowanym okresie Oddział nie wydał decyzji o dopuszczeniu do wolnego obrotu przesyłek, które nie zostały poddane weterynaryjnej kontroli lub których kontrola wykazała, że nie spełniają wymagań przewozowych. Skutkiem decyzji GLW o niespełnieniu wymagań weterynaryjnych, Urząd zastosował powrotny wywóz wobec 31 przesyłek, i przekazał do zniszczenia 8 przesyłek.

Ustalenia kontroli wskazują, że Urząd nie dopuścił przesyłek do obrotu niezgodnie z decyzją GLW. Na podstawie losowo wybranej próby 15 zgłoszeń celnych SAD (9 dotyczących wwozu ryb i 6 – produktów zwierzęcych) ustalono, że wszystkie decyzje zezwalały na wprowadzenie do obrotu, klasyfikując towar jako przydatny do spożycia dla ludzi. Urząd wykonał decyzje GLW w 12 przypadkach dopuszczając towar do wolnego obrotu (zgodnie z wnioskowaną w SAD procedurą 4000), a w 3 przypadkach towar objęto procedurą składu celnego (zgodnie z wnioskowaną w SAD procedurą 7100).

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Panu Naczelnikowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.